

В популярния филм на Костурица Time of the Gypsies един от героите, Перхан е надарен с поразителни магически способности. Те впечатляват и вдъхват надежда у борещите се с всякакви жизнени зорове негови съплеменници.

В сегашните жарки юнско-юлски дни, макар и изправени пред зорове от съвсем друг порядък, германците също обръщат поглед към струващите им се чудодейни възможности на двама сънародници. Лятото на 2010 има всички шансове да остане в историята като Времето на Йоахимовците.

От седмици върху двама Йоахима се концентрират копнежите на милиони германци.

За единия - Йоахим Льов, треньорът на Бундес-тима по футбол - лятната приказка с възможен фантастичен край на Световното първенство продължава поне до следващата събота, а може би и нататък. Йоахим Льов олицетворява в Германия надеждата, че отбор от непознати, симпатични и трудолюбиви младежи е в състояние да постигне невъзможното и отнесе титлата. Нещо, което в реалния живот на Бундесрепубликата звучи все по-имагинерно.

Другият - Йоахим Гаук, ще научи още днес дали експлозията от симпатия и подкрепа за него в ролята на бъдещ Бундеспрезидент може да наложи избора му в една предварително обречена от партийните сметководства процедура.

Какъвто и да бъде изходът от гласуването днес по обяд в Райхстага, цялата предистория на неговата кандидатура, както и бурните страсти, които тя предизвиква

до последния момент, ще се анализират още дълго и ще се помнят с право.

Името на Йоахим Гаук стана нарицателно след Обединението на Германия и дори се бе превърнало в неофициално название за цялата Службата за архивите на Щази, която той създаде и води в течение на 10 години. Преди месец бившият пастор Гаук бе предложен като кандидат за неочаквано овакантия от Хорст Кьолер пост президент на Федералната република.

И именно с обстоятелствата на неговата кандидатура започва драматичната както никога досега история на този президентски избор. Йоахим Гаук не бе издигнат от своите естествени и близки му по убеждение и политическа съдба сили в консервативно-либералната коалиция, а от партията на Зелените и от бързо присъединилите се към тях социалдемократи.

В поредицата от неразбираеми, все по-трудно приемливи за привържениците на "дясното" в Германия решения на ръководството на ХДС/ХСС, пренебрегването на кандидатурата на изявения антикомунист Йоахим Гаук ще се впише с особена красноречивост.

При цялата си публично подчертавана и през тези дни лоялност към своите политически приятели от консервативните партии, Йоахим Гаук сам достатъчно ясно описа механизма на издигане на кандидатурата. Когато към него се обръща шефът на социалдемократите Габриел с въпрос дали би приел тяхното предложение, Гаук поставя условието да бъде кандидат и на двата политически лагера, големите партии да се споразумеят върху неговата, съгласувана кандидатура.

С оглед спецификата на избора на Бундеспрезидент от нарочно избирателно тяло, съставено пропорционално на политическото представителство и предизвестеността на крайния резултат, такава процедура не е изненадваща и би подчертала особената, надпартийна роля на институцията във ФРГ. От ХДС/ХСС, което на практика означава от Ангела Меркел, идва обаче сигнал за учтива липса на интерес. Едва тогава Йоахим Гаук приема предложението на социалдемократи и Зелени.

Консервативните партии оповестяват своя кандидат - Кристиан Вулф, досегашен министър председател на една от федералните провинции, класически продукт на партийната бюрокрация, човек без харизма и запомнящи се характерни обществени или интелектуални позиции. До неотдавна той се смяташе за един от сериозните бъдещи вътрешнопартийни конкуренти на канцлера Меркел. Тази роля естествено отпада с поемането на президентските правомощия...

Абсурдността на ситуацията се засилва от очевидната несъвместимост на позициите на Йоахим Гаук по повечето обществено-политически, дори морално-етични въпроси със социалдемократите и Зелените. Неофициално самите социалдемократи признават, че ако имаха реален числен шанс във Федералното събрание да прокарат своя кандидат, те не биха предложили никога Гаук. Позициите му на непримирим антикомунист, вижданията му за необходимостта от военен ангажимент на Германия в борбата с

тероризма са особено трудно храносмилаеми за крайно лявото крило на Зелените.

С това става ясна същинската цел на лявата кампания "про Гаук": нанасяне удар по политическия противник, поставяне на косервативно-либералните коалиционери в крайно неудобно положение и уронване на личния престиж на Ангела Меркел. Цел, която на фона на хаотичното състояние на правителствената коалиция, на вътрешните ѝ конфликти и на отчетливо забелязващата се липса на категорична политическа линия, стана през изминалите седмици все по-реална.

Работата е там, че кандидатурата и фигурата на Йоахим Гаук предизвикаха незапомнена отдавна обществена симпатия както на Запад, така и на Изток. Изключителен оратор, внушаващ респект със своето минало (като дете, израства сам след отвлечането на баща му от Съветите в Сибир, никога не се поддава на компромиси в ГДР, не встъпва в Комсомола, като пастор е на страната на правозащитниците далеч преди падането на Стената), Гаук изслушва, не поучава, не гледа през събеседника, както професионалните политици. Той впечатлява преди всичко с тъй редките за днешната политическа класа качества като автентичност и достоверност.

Чрез Туитър и Фейсбук подкрепата за Гаук заля интернет, прехвърли се в реални многобройни групи в негова полза из цяла Германия. От редиците на консервативните партии и особено от свободните демократи се чуват все повече гласове, които не крият своя подкрепа за кандидата на "противниковия" лагер. И макар че блокът на ХДС/ХСС и либералите имат немалко абсолютно мнозинство в т.н. Федерално събрание, никой не отрича несигурността в успеха на правителствената кандидатура. Напрежението ще нараства още повече до днешното обедно заседание.

Срещу тази несигурност вече бяха предприети мерки. Тъжно и срамно за политическите нрави на Германия бе да се следи как партийната централа на ХДС предприе всичко възможно за да си подсури гласовете на т.н. "електори", изпращани от отделните федерални провинции. Противно на обичайната практика за номиниране на популярни локални обществени фигури, бе взето решение, този път "електори" да бъдат само партийни членове. Дори именити християн-демократи загубиха своите номинации след като публично изказаха симпатия към кандидатурата на Йоахим Гаук. За допълнителния задкулисен натиск може само да се гадае.

Реализмът не позволява да очакваме желаната от толкова много граждани изненада. Тъй като гласуването за президент по конституция е тайно, предполагам, че ще се намерят зелени и социалдемократи, чиято лява съвест няма да им позволи да дадат гласа си за необичайния макар и тъй полезен им в момента кандидат. Дори от правителствените фракции да има "недисциплинирани" гласоподаватели, не вярвам броят им да е толкова голям та да постави под въпрос самото съществуване на коалицията. Нещо, което неминуемо ще излезе на дневен ред в случай на провал на проекта на фрау Меркел.

Отворен остава все пак въпросът за изборното поведение на бившите комунисти от Изток и от Запад, обединени днес в партията "Левица". Засега те категорично отказаха

подкрепата си на Гаук, когото обвиняват в антикомунистически фанатизъм, в "реакционен реваншизъм" спрямо служителите на службите на ГДР и даже в милитаризъм...

Но ето че Грегор Гизи, чиято агентурна дейност за Щази бе многократно разкривана именно от "службата на Гаук", даде снощи да се разбере, че ако изборът не се реши на първия тур, то след това, когато ще е достатъчно обикновено мнозинство, экс-комунистите са готови да премислят своята позиция.

Няма да им е нужно да се ровят кой знае колко надълбоко в класиците за да се поучат на творческа безпринципност със стратегическа цел. И Ленин, и Сталин са оставили блестящи примери за това.

Не мога да си представя само къде ще трябва да се рови за оправдание Йоахим Гаук, ако днес следобед се окаже, че е избран за Бундеспрезидент с решаващите гласове на Гизи & Ко.